SAMOEVALVACIJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. SPLOŠNI PODATKI

a) Ime študijskega programa: Pravo

b) Stopnja študijskega programa: 3. stopnja

c) Vrsta študijskega programa: doktorski

d) Ime članice/članic, ki sodelujejo pri izvedbi študijskega programa: Pravna fakulteta

e) Podatki o skrbniku študijskega programa (ime, priimek in habilitacijski naziv): prof. dr. Aleš Galič

f) Študijsko leto: 2020/21

2. Vnesite opredeljene temeljne cilje študijskega programa in pričakovane kompetence diplomantov v obliki, kot so akreditirani. *Zapis služi izhodišču za razmislek.*

Pričakovane kompetence diplomantov doktorskega študijskega programa so:
- specializirano pravno znanje na področju izbrane teme doktorske disertacije;
- poglobljen teoretični študij tem s področja, ki se navezujejo na izbrano temo doktorske disertacije;
- spodbujanje vrednostnega sistema, ki je podlaga vseh procesov pravnega sklepanja;
- uporaba različnih metod znanstveno raziskovalnega dela;
- sposobnost uporabe različnih interpretativnih metod razlage pravnih tekstov;
- uporaba pravniškega silogizma in argumentacije;
- zmožnost učinkovitega ustnega in pisnega izražanja in komuniciranja o pravnih vsebinah;
- zmožnost temeljnega znanstvenoraziskovalnega dela in iskanja pravnih virov;
- spodbujanje družbeno odgovornega mišljenja in kritičnega odnosa do družbenih dogajanj;
- spodbujanje najvišjih standardov etike pravniškega poklica.

3.a. Ocenite ustreznost vsebine študijskega programa in njegovih učnih enot glede na najaktualnejše raziskave, oz. umetniške izsledke s področja programa in glede na možnosti za zaposlitev.

Doktorski študijski program ponuja študentom možnost pridobiti poglobljena znanja s številnih področij prava. Zaradi velikega števila izbirnih predmetov (58) ni potrebe po uvajanju novih. Vsi nosilci predmetov so vsako leto pozvani, da posodobijo vsebino in literaturo predmetov. Na takšen način se vsebine predmetov posodabljajo in zajemajo ugotovitve aktualnih raziskav.

3.b. Na kratko povzemite ključne prednosti in pomanjkljivosti, ki izhajajo iz rezultatov študentskih anket[1].

Anketo je izpolnila malo več kot polovica študentov: 7 študentov prvega letnika od 16 vpisanih (44%), 8 študentov drugega letnika od 16 vpisanih (50%) in 10 študentov tretjega letnika od 13 vpisanih (77%)

Študenti prvega letnika so v primerjavi z lanskim letom, ko so namenili najboljšo oceno 5,0 prav vsem dejavnikom, ki jih anketa meri pri rubriki (»Pomoč in podpora mentorja«), letos mentorjem za pomoč pri raziskovalnem delu namenili oceno 4,5. Tudi študenti drugega letnika so vlogo mentorja še vedno ocenili kot visoko, z enako oceno kot lani, ki je 4,5. Študentje prvega letnika so visoko ocenili podporo in usmerjanje mentorja pri izbiri predmetnika, in sicer s 4,7 (lani s 4,8), višje kot lani pa so ocenili pogostost stikov z mentorjem oz. mentorico, in sicer s 4,5 (lani s 4,3). Mediana dejavnikov pri pomoči in podpora mentorja je še vedno visoka tudi pri študentih drugega letnika, in sicer 4,5. Najvišja pa je mediana teh dejavnikov po ocenah študentov tretjega letnika, kjer je dejavnik »Pomoč in podpora mentorja« prejel najvišjo oceno, to je 5.0.

Kot največjo slabost študija ocenjujejo študenti vseh letnikov svojo (ne)vključenost v raziskovalno skupino / program / projekt. V prvem letniku je ocena tega dejavnika približno takšna kot lani, ko je bila 3,1 (predlani 2,5), letos je 3.0. V drugem letniku se je ocena sicer zvišala s 2,3 na 3.0 (predlani lani 2,9), a je v tretjem letniku bistveno nižja, in sicer 2,2.

V prvem letniku je slabo ocenjen dejavnik »Zadovoljen/na sem z izvedbo organiziranih oblik študijskega programa«, ki je bil ocenjen le s 3.0. Če se je v primerjavi s preteklima dvema letoma prej nizka ocena dejavnika študija »Nabor predmetov za pridobitev generičnih znanj in spretnosti je ustrezen« v drugem letniku letos zvišala in znaša 4,1 (lani le s 3,2 predlani s 3,6), pa je ta dejavnik letos slabše ocenjen v prvem letniku, in sicer z oceno 3,7 (lani z 4,2).

Študenti prvega letnika so letos spet slabše ocenili (3,6) dejavnik »Pridobljeno znanje v okviru organiziranih oblik študija mi bo pomagalo pri delu na doktorski disertaciji" (lani s 4,4). V drugem letniku je ta ocena bistveno višja, in znaša 4,4, v tretjem pa spet nižja, in sicer 3,7.

Verjetno pa je za leto, ki ga je še vedno zelo zaznamovala pandemija Covid-19, razumljivo, da je slabo ocenjen dejavnik v vseh letnikih »Imam možnost opravljanja dela študija ali raziskovalnega dela v tujini«. Ocena v prvem je 3,4, v drugem 3,7 (kar pa je vendarle bistveno višje kot lani, ko je znašala za drugi letnik le 2,8), v tretjem pa 3,8.

3.c. Ocenite, kako aktivnosti učinkujejo na uspešnost in učinkovitost študija

i. Spremljanje populacije študentov na ravni študijskega programa *(razpis, vpis, prehodnost, povprečno število opravljanj izpitov po predmetih in po opravljenih drugih učnih enotah, opravljen obseg raziskovalnega dela po letnikih, zaključek študija). Podatki so na voljo na Portalu UL in v študijskih informatikah članic.*

[1] Pri 1. in 2. stopnji študija: anketiranje o predmetih, splošnih vidikih študijskega procesa, o obvezni študijski praksi. Pri 3. stopnji študija: anketa po prvem in drugem letniku študija.

Število razpisanih mest je že nekaj let nespremenjeno: 41. Mesta so razporejena po modulih in to razporeditev vsako leto sprejme senat PF.

Tabela 1: Število vpisanih v 1. letnik

Štud. leto	Prvič vpisani	Ponovno vpisani	Podaljšan status	**SKUPAJ**
2021/22	20	1	2	23
2020/21	12	1	3	16
2019/20	17	1	3	21
2018/19	23	2	3	28
2017/18	23	3	1	27
2016/17	20	1	0	21
2015/16	19	1	1	21
2014/15	20	2	0	22

Tabela 2: Zaključek doktorskega študija

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Število	0	0	2	4	7	8	9	12	12	14	12	7

Število vpisanih na doktorski študij je po rahlem upadu v letu 2020/21, ki ga je zaznamovala pandemija Covid-19, v letu 2020/21 spet na običajni že ustaljeni ravni in predstavlja približno 50% razpisanih mest. Tudi število študentov s podaljšanim statusom ne kaže trenda naraščanja. Iz podatkov o številu študentov, ki so študij zaključili, izhaja, da vsi študenti študija ne zaključijo. Veliko je tudi prošenj za podaljšanje veljavnosti teme, ker študentom v roku ne uspe zaključiti študija. Po nekaj letih, ko je vključno z letom 2020 doktoriralo dvanajst ali več študentov, se je lani ta številka zmanjšala na raven izpred petih let.

Tabela 3: Prehodnost

	2021/22	**2020/21**	**2019/20**	**2018/19**	**2017/18**	**2016/17**	**2015/16**	**2014/15**
1. LETNIK	23	16	21	28	27	22	21	22
2. LETNIK	10	16	20	21	20	27	18	17
3. LETNIK	15	13	13	17	22	10	17	22
DODATNO LETO	1	16	16	16	11	10	19	12

SKUPAJ	15	61	70	82	80	69	75	73

ii. Spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa *(na ravni posameznih predmetov oz. učnih enot, ter medpredmetnega povezovanja, pri zagotavljanju ustrezne povezave med pričakovanimi kompetencami študentov, načinom učenja in poučevanja in načinom preverjanja in ocenjevanja znanja, glede na predvideno obremenitev študentov pri posameznem predmetu ovrednoteno s kreditnimi točkami po ECTS[2], glede na različne oblike študija in potrebe študentov, njihovo zavzetost za študij in pridobivanje kompetenc, itd).*

Doktorski študij ima nekaj slabosti, ki jih opažamo že ves čas njegove izvedbe od uvedbe bolonjskega študija. Nekatere smo uspeli nekoliko zmanjšati, delo na drugih (predvsem zasnovi samega študija) ostaja naloga za naslednja leta. Zaradi zavedanja slabosti programa smo maja 2017 izvedli klavzuro (srečanje vseh pedagogov PF) in izmenjali mnenja in predloge za spremembe, ki pa terjajo še nadaljnji razmislek. Veliko energije smo v zadnjih letih usmerjali predvsem v oblikovanje enovitega magistrskega študija, ki bo nadomestil programa prve in druge stopnje. To smo letos dosegli, zato bo zdaj več časa za razmislek o prenovi doktorskega študija. Temeljne značilnosti doktorskega študijskega programa, ki se jim bo treba v bodoče bolj posvetiti, ostajajo naslednje:

Izbirni postopek

Po nekaj letih izvajanja (bolonjskega) doktorskega študijskega programa izkušnje kažejo, da del študentov na doktorskem študiju ne dosega kakovostne ravni, ki bi si jo na tej ravni študija želeli. Zato tudi del študentov študija ne zaključi, kot izhaja iz tabele 2. Z bolonjsko reformo je doktorski študij postal množičnejši, saj je po ukinitvi znanstvenega magistrskega študija to edina možnost za pravi (»znanstveni«) podiplomski študij. Množičnost ima več negativnih učinkov: mentorje obremenjuje, da se – vsaj v zgodnejših fazah študija – ukvarjajo s kandidati, pri katerih je možnost za končanje študija majhna (kar pomeni neproduktivno izgubo energije tako za kandidate kot za mentorje), še pomembneje pa je, da množičnost na dolgi rok študij devalvira, ustvarja pritiske v smeri zniževanja meril. Ilustrativni primeri nekritičnega vpisa na doktorski študij so kandidati, ki niso zmogli dokončati starega znanstvenega magistrskega študija in so se v zameno vpisali na doktorski študij. Malo verjetno je, da bodo doktorski študij uspešno zaključili, če jim ni uspelo zaključiti niti znanstvenega magistrskega študija. Da bi bila izbira kandidatov ustreznejša, smo jo prenesli iz komisije za doktorski študij na katedre, ki izvajajo module. Katedre in bodoči mentorji bolje poznajo kandidate, zato lahko ustrezneje opravijo izbiro med kandidati. To se kaže kot sprememba v pravo smer. Vendar bo treba izbirnemu postopku na katedrah posvetiti še več pozornosti, da bodo res izbrani kandidati, ki so študij tudi sposobni zaključiti z doktorsko nalogo.

[2] V kolikor rezultati študentske ankete pri predmetu pokažejo bistveno odstopanje od predvidene obremenitve s KT po ECTS, predlagamo, da dodatno ugotovite ustreznost ovrednotenja predmeta. Pri tem vam je lahko v pomoč sledeč pristop »STUDENT WORKLOAD, TEACHING METHODS AND LEARNING OUTCOMES: THE TUNING APPROACH«.

Izvedba študija – kontaktne ure

Trenutna izvedba doktorskega študija obsega relativno malo (formaliziranih) kontaktov med profesorji in doktorskimi študenti. Z izjemo skupnega predmeta za vse vpisane (Teorija prava in metodologija pravnega raziskovanja), kjer se izvedejo predavanja v polnem obsegu, se drugi predmeti izvajajo v obliki konzultacij (individualnih ali kolektivnih), pri čemer je število kontaktnih ur skromno. Fakultetni Pravilnik o podrobnejših merilih za vrednotenje pedagoškega dela namreč določa, da se za vpisanih 1 - 4 študentov na predmet izvedejo individualne konzultacije v obsegu 2 uri na študenta, če pa je na predmet vpisanih 5 – 9 študentov, pa skupinske konzultacije v obsegu do 1/3 ur predavanj. Posledica velike razdrobljenosti študija (številnih modulov) na posamične predmete vanje praviloma ni vpisanih dovolj študentov za izvedbo skupinskih konzultacij. Ta položaj je nehvaležen tako za študente kot za profesorje.

Zasnova doktorskega študija

Doktorski študijski program je razdrobljen na 13 modulov, vsak vsebuje 3 do 4 obvezne predmete.

Moduli:

1. Civilno pravo
2. Delovno pravo in pravo socialne varnosti
3. Ekonomska analiza prava
4. Evropsko pravo
5. Gospodarsko pravo
6. Kazensko pravo
7. Kriminologija
8. Mednarodno pravo
9. Pravna zgodovina
10. Rimsko pravo
11. Teorija prava in države
12. Upravno pravo
13. Ustavno pravo

Študent poleg modula vpiše še 2 izbirna predmeta, pri čemer ima zelo veliko izbiro – izbira med kar 58 izbirnimi predmeti. Izredno veliko število modulov in izbirnih predmetov omogoča ožjo specializacijo že v okviru študija in ne le pri njegovem zaključevanju z doktorsko nalogo z določenega ožjega področja prava. Poleg tega pozitivnega vidika pa ima razdrobljenosti študija tudi slabosti. Med njimi je predvsem majhen vpis na posamične predmete, posledično majhno število kontaktnih ur in zato slaba povezanost med študenti ter med študenti in profesorji. PF bo nadaljevala s prizadevanji za spremembo takšne zasnove, vendar razprava zaenkrat ostaja v okviru Komisije za doktorski študij, saj predlogi v tej fazi še niso dovolj izdelani za širšo obravnavo in odločanje na senatu PF.

iii. Podpora za internacionalizacijo študija *(priprava domačih študentov za delovanje v mednarodnem prostoru, vključevanje tujih študentov v študijski program in spremljanje internacionalizacije študijskega programa). Podatki so na voljo na Portalu UL..*

Vpis tujcev

Tabela 4: Vpisani tujci v 1. letnik doktorskega študija

Štud. leto	Vsi prvič vpisani	Od tega tujci
2021/22	20	1
2020/21	12	0
2019/20	17	0
2018/19	23	2
2017/18	23	1
2016/17	20	3
2015/16	19	1
2014/15	20	2

V doktorski študijski program se vsako leto vpiše kakšen tujec. Vsi, razen ene študentke, so državljani držav, nastalih na območju bivše Jugoslavije. Študijski program se sicer izvaja v slovenskem jeziku, za tujce pa pedagogi izvedejo individualne konzultacije v angleščini in v angleščini tudi opravljajo izpite in izdelajo doktorsko disertacijo. Zaradi nekaj slabih izkušenj z vpisanimi tujci s šibkim znanjem angleščine, je treba v bodoče pri izbirnem postopku temu vprašanju nameniti več pozornosti.

Študijska izmenjava

Po podatkih Mednarodne pisarne se doktorski študenti le redko odločajo za Erasmus izmenjavo za študij. V študijskem letu 2020/21 se za to možnost ni odločil nihče, sta pa dve doktorski študentki odšli v tem letu na Erasmus prakso v tujino (ena študentka je v Španiji opravila dve praktični usposabljanji v odvetniških pisarnah, druga pa je na Pravni fakulteti Univerze v Oslu opravljala del raziskave za svojo doktorsko disertacijo). Nizek interes za Erasmus izmenjavo je gotovo posledica dejstva, da so doktorski študenti že zaposleni in je daljšo odsotnost težje uskladiti s službenimi obveznostmi. Tuji doktorski študenti prihajajo na izmenjavo na našo fakulteto, vendar številke niso visoke. V študijskem letu 2020/21 smo eno tako pri nas gostili eno doktorsko študentko iz Severne Makedonije, ki je opravljala Erasmus izmenjavo, in eno postdoktorsko študentko iz Italije, ki je na Katedri za mednarodno pravo opravljala raziskovalno delo.

iv. Nudenje podpore, spodbujanje študentov pri študiju *(tutorstvo, spodbuda za mobilnost, podpora pri naboru izbirnih predmetov, vključitvi v praktično, raziskovalno, umetniško delo, projekte, naslavljanje različnih potreb študentov, itd.).*

Študent dobi ob vpisu delovnega mentorja, strokovnjaka s področja predlagane doktorske naloge. Delovni mentor sodeluje pri vpisu izbirnih predmetov, pomaga študentu pri pripravi znanstvenega članka in mu pomaga pri njegovem raziskovalnem delu oziroma pisanju doktorske naloge. V anketi študenti vlogo in pomoč mentorja ocenjujejo z najvišjimi ocenami.

v. Praktično usposabljanje študentov, v kolikor je del študijskega programa *(ustreznost vsebine, obsega, organizacije prakse glede na pričakovane kompetence diplomanta, povratne informacije udeležencev, kakovost mentorstva, itd.).*

Praktično usposabljanje ni del študijskega programa.

vi. Spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih (akademsko, strokovno osebje) in sodelujočih, ki izvajajo, podpirajo študijski program *(zagotavljanje usposabljanj, mobilnosti, spremljanje razmerja med raziskovalno in pedagoško obremenitvijo, vpliv organizacijske kulture, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih na izvedbo študijskega programa[3], ustreznost mentorjev na doktorskem študiju, itd. in zagotavljanje ustrezne kadrovske strukture zaposlenih, sodelujočih).*

Mobilnost zaposlenih

Na področju izmenjav zaposlenih številke nihajo iz leta v leto. Pri pedagogih je bilo v letu 2018/19 opaziti velik upad realiziranih Erasmus gostovanj (zgolj pet naših pedagogov od 16 prijavljenih je izmenjavo izvedlo, prav tako je k nam prišlo veliko manj tujih učiteljev), ki se je v letu 2019/20 nadaljeval. Vzroke za opisano stanje še nismo analizirali. Zadovoljivo pa je konstantno število strokovnih sodelavcev, ki opravijo Erasmus usposabljanje v tujini (kar tretjina vseh strokovnih delavcev to možnost izkoristi) – največkrat gre za petdnevno udeležbo na t.i. Erasmus Staff Week-ih na določeno temo z delovnega področja delavcev na univerzah.

Tabela 5 : Število izmenjav pedagogov in strokovnih delavcev

Študijsko leto	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Učitelji iz tujine na Erasmus	8	9	9	10	14	20	10	5	8

[3] Spremljanje zadovoljstva zaposlenih na UL.

gostovanju na PF UL									
Učitelji s PF UL na Erasmus gostovanju v tujini	5	7	7	12	10	12	5	2	2
Strokovni sodelavci iz tujine na gostovanju na PF UL	2	3	6	3	4	5	2	10	0
Strokovni sodelavci s PF UL na gostovanju v tujini	1	3	5	5	6	7	7	2	0

Iz Tabele 5 je razvidno, da je v lanskem letu, zaznamovanem s pandemijo Covid-19, prišlo iz tujine na fakulteto v okviru Erasmus gostovanj bistveno več učiteljev (8), kot jih je v okviru tega programa šlo iz naše fakultete v tujino (2). Leto poprej je bil enak trend opazen tudi pri izmenjavi strokovnih sodelavcev, pri čemer lani zaradi omenjenih razmer izmenjav pri strokovnih delavcih sploh ni bilo.

Usposabljanja zaposlenih

Tudi v letu 2021 je Pravna fakulteta svoje zaposlene redno obveščala o različnih oblikah možnih izobraževanj in usposabljanj zaposlenih, ki jih organizira Univerza in druge institucije. Že dlje časa ocenjujemo, da se pedagogi premalo udeležujejo izobraževanj s področja pedagogike v visokem šolstvu (natančne evidence pa še nismo vzpostavili).

4. Na kratko ocenite doseganje temeljnih ciljev študijskega programa in kompetenc diplomanta.

Temeljni cilj doktorskega študijskega programa je izdelava doktorske disertacije, ki ima vse atribute znanstvene monografije. Doktorske naloge, s katerimi študenti zaključijo študij, so kvalitetne. Vsi študenti sicer študija ne uspejo zaključiti, kar je gotovo posledica večih dejavnikov in naloga fakulteta v bodoče je, da se jim podrobneje posveti.

5. Katere deležnike in na kašen način ste vključili v pogovore, načrtovanje ukrepov, spremljanje njihovega uresničevanja, pripravo samoevalvacijskih poročil na ravni študijskega programa *(VŠ učitelje in sodelavce, mentorje, študente, alumni, strokovne sodelavce, zunanje sodelavce, delodajalce (tudi v povezavi s praktičnim usposabljanjem), druge deležnike/širše okolje)*?

Pri sestavi samoevalvacijskega poročila so sodelovali člani Komisije za kakovost in člani Komisije za doktorski študij.

6. Pregled realizacije ukrepov in predlogi izboljšav

Ukrepi iz predhodne samoevalvacije	Obrazložitev realizacije
Preoblikovanje doktorskega študija PF.	Ukrep ni bil realiziran, je prenešen v naslednje leto oziroma v čas po prenehanju posebnih ukrepov v zvezi z epidemijo COVID-19. Sprejeto je bilo stališče, da tako obsežen in zahteven projekt zahteva skupinsko delo Komisije za doktorski študij (1) v živo in (2) v času, ko ne bo obremenitev z urgentnim delom v zvezi z epidemijo. Ker je bila letos fakulteta po dolgoletnih prizadevanjih uspešna z akreditacijo enovitega programa, predvidevamo, da bo po realiziranem prehodu nanj, načrtovanem za leto 2022/23, prišel na vrsto za resnejšo prenovo tudi doktorski program.

KLJUČNE IZBOLJŠAVE IN DOBRE PRAKSE V PRETEKLEM OBDOBJU *(Sem zapišite tudi ključne ukrepe, ki ste jih izvedli že tekom študijskega leta in s tem odpravili sproti identificirane slabosti)*	OBRAZLOŽITEV VPLIVA NA KAKOVOST
Uspešna prilagoditev on-line izvedbi študijskih obveznosti (doktorski seminar, obramba doktorske disertacije, individualne konsultacije, govorilne ure). V letu 2020/2021 uspešna vpeljava spletnih učilnic.	Ukrep je bil nujen zaradi epidemije COVID-19 in s tem povezanimi omejitvami fizičnih stikov oz. prisotnosti na fakulteti. Vendar pa uspešna izvedba on-line študijskih aktivnosti omogoča uporabo tudi v času izven posebnih ukrepov, na primer za lažjo udeležbo članov komisij iz tujine. S tem smo nadaljevali tudi v letu 2021.

KLJUČNE SLABOSTI *(slabosti so dejavniki znotraj organizacije*, ki negativno vplivajo na izvajanje nalog oz. doseganje ciljev organizacije)*	KLJUČNE NEVARNOSTI *(nevarnosti so dejavniki zunaj organizacije*, ki negativno vplivajo na izvajanje nalog oz. doseganje ciljev organizacije)*	CILJ(I) *(cilji so končni rezultati, ki jih želimo doseči z načrtovanimi ukrepi; cilje kvantificirajte z dveh vidikov, in sicer tako, da poveste (1) kaj/koliko in (2) do kdaj je treba doseči)* *cilj lahko zapišete tudi za ključne izzive na področjih, ki so že dobro urejena, a jih izboljšujete (npr. cilji ne izhajajo neposredno iz nevarnosti ali slabosti)*	PREDLOGI UKREPOV** *(ukrepe zapišite kot konkretne aktivnosti, ki jih je treba izvesti, da se premaknemo iz sedanjega stanja, opisanega v stolpcu Slabosti /Nevarnosti, proti želenemu stanju, opisanemu v stolpcu Cilji.*	ODGOVORNOST *(primarno odgovornost za izvedbo pripišite konkretni osebi; zapišite ime in priimek osebe ter njeno funkcijo; če je smiselno, na enak način določite tudi morebitno sekundarno odgovornost drugih oseb)*
Neustrezna zasnova študijskega programa.		Oblikovati bolj koherenten program, z manj moduli.	Izdelati predloge sprememb doktorskega študijskega programa.	Komisija za doktorski študij
Prehitro in nepotrebno spreminjanje univerzitetnega Pravilnika o doktorskem študiju.	Nepreglednost, nepredvidljivost, ogroženost enakosti pred zakonom (ker za študente istega študija v poštev pridejo dva ali trije pravilniki,	Bistveno večja zadržanost univerzitetnih organov pri spreminjanju Pravilnika. Spremembe bi morale biti manj pogoste, vendar pa tedaj bolj	Ne spreminjati Pravilnika v naslednjih treh letih	Komisija za doktorski študij – da posreduje stališče univerzitetnim organom.

	odvisno od začetka študija).	premišljene in celovite.		

* Dejavnik znotraj organizacije (institucije, enote, službe…) je dejavnik, na katerega imamo vpliv (npr. neustrezna organizacija dela). Po drugi strani, na dejavnik zunaj organizacije (institucije, enote, službe…) načeloma nimamo vpliva (npr. pričakovana sprememba zakonodaje). V kolikor smo v dilemi, ali gre za notranji ali zunanji dejavnik, presojamo po prevladujočem vplivu.

**V kolikor ste tekom študijskega leta že sproti izvedli številne kratkoročne ukrepe, potem se pri načrtovanju prihodnjih osredotočite na tiste ukrepe, ki naslavljajo dolgoročne cilje in na ta način zagotovitve povezavo med ugotovitvami samoevalvacije posameznih vidikov smernic in načrtovanimi ukrepi.